

UNIVERZITET U
KRAJUJEVCU
AGRONOMSKI FAKULTET U
ČAČKU

UNIVERSITY OF
KRAJUJEVAC
FACULTY OF
AGRONOMY
ČAČAK

XXVI SAVETOVANJE O BIOTEHNOLOGIJI

sa međunarodnim učešćem

- ZBORNİK RADOVA -

Čačak, 12 - 13. mart 2021. godine

XXVI SAVETOVANJE O BIOTEHNOLOGIJI

sa međunarodnim učešćem

- Zbornik radova -

ORGANIZATOR I IZDAVAČ

**Univerzitet u Kragujevcu,
Agronomski fakultet u Čačku**

Organizacioni odbor

Prof. dr Milun Petrović, prof. dr Ljiljana Bošković-Rakočević, dr Duško Brković, spec. dr vet. med Miloš Petrović, dipl. inž. Miloš Marjanović

Programski odbor

Dr Vladimir Kurćubić, vanredni profesor, prof. dr Tomo Milošević, prof. dr Snežana Bogosavljević-Bošković, prof. dr Radojica Đoković, prof. dr Goran Dugalić, prof. dr Biljana Veljković, prof. dr Milena Đurić, prof. dr Milomirka Madić, prof. dr Leka Mandić, prof. dr Drago Milošević, prof. dr Aleksandar Paunović, prof. dr Lenka Ribić-Zelenović, prof. dr Vladeta Stevović, prof. dr Gordana Šekularac, dr Goran Marković, vanredni profesor, dr Pavle Mašković, vanredni profesor, dr Gorica Paunović, vanredni profesor, dr Snežana Tanasković, vanredni profesor, dr Mlađan Garić, vanredni profesor, dr Tomislav Trišović, vanredni profesor, dr Jelena Mašković, vanredni profesor, dr Jelena Mladenović, vanredni profesor, dr Vladimir Dusković, vanredni profesor, dr Ivan Glišić, docent, dr Dragan Vujić, docent, dr Marko Petković, docent, dr Nemanja Miletić, docent, dr Igor Đurović, docent, dr Simeon Rakonjac, docent, dr Dalibor Tomić, docent, dr Ranko Koprivica, docent, dr Mirjana Radovanović, docent, dr Milan Lukić, viši naučni saradnik

Tehnički urednici

Spec. dr vet. med Miloš Petrović, dipl.inž. Dušan Marković

Tiraž: 100 primeraka

Štampa

Štamparija Birograf Comp, 11080 Beograd

Godina izdavanja, 2021

PREDGOVOR

Promene koje se ubrzano dešavaju na globalnom i lokalnom nivou od naučnih, klimatskih, ekonomskih pa do političkih podstiču potrebu da proučimo njihov uticaj na živi svet i na jednu od najvažnijih ljudskih delatnosti - proizvodnju hrane.

Naša poljoprivreda, naše selo, naši poljoprivredni proizvođači nisu danas ono što su i pre trideset, četrdeset ili manje godina bili, srpsko selo se danas više nego ikad ubrzano i u hodu menja. Poljoprivredna nauka mora preuzeti deo odgovornosti u pogledu proizvodnje dovoljne količine kvalitetne hrane za ljudsku ishranu jer prolaze vremena kada se za svaku lošu žetvu traže opravdanja u klimi.

Sa ciljem da budemo u toku određenih zbivanja, kao i da sami svojim rezultatima utičemo na razvoj poljoprivrede i njenih pratećih delatnosti osim kroz edukaciju studenata, Agronomski fakultet u Čačku organizuje i Savetovanje o biotehnologiji.

Osnovni cilj Savetovanja je upoznavanje šire naučne i stručne javnosti sa rezultatima najnovijih naučnih istraživanja, domaćih i inostranih naučnika iz oblasti osnovne poljoprivredne proizvodnje i prerade i zaštite životne sredine. Na taj način fakultet nastoji da omogući direktan prenos naučnih rezultata široj proizvodnoj praksi, pa pored naučnih radnika, agronoma, tehnologa, na ovogodišnjem Savetovanju biće i značajan broj poljoprivrednih proizvođača, stručnih savetodavaca, nastavnika, itd.

U Zborniku radova XXVI Savetovanja o biotehnologiji sa međunarodnim učešćem, predstavljeno je ukupno 70 radova iz oblasti Ratarstva, Povrtarstva i Krmnog bilja, Voćarstva i vinogradarstva, Zootehnike, Zaštite bilja, proizvoda i životne sredine i Prehrambene tehnologije.

Pokrovitelj za XXVI Savetovanje o biotehnologiji sa međunarodnim učešćem je Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije, a materijalnu i organizacionu podršku su nam pružili grad Čačak, privrednici, dugogodišnji prijatelji Agronomskog fakulteta, kojima se i ovim putem zahvaljujemo.

Kolektivu Agronomskog fakulteta, takođe dugujemo zahvalnost, jer su i ovaj put radnici svih struktura, svako na svoj način, doprineli realizaciji još jednog Savetovanja.

U Čačku, marta 2021. godine

Programski i Organizacioni odbor
XXVI Savetovanja o biotehnologiji

ZAKONSKI PROPISI U ORGANSKOJ PROIZVODNJI-NACIONALNA I EU REGULATIVA

*Radoslava Savić Radovanović¹, Aleksandra Aleksić-Agelidis²,
Jelena Aleksić Radojković³*

Izvod: Organska proizvodnja u Republici Srbiji je kontrolisana i zakonski uređena proizvodnja definisana Zakonom o organskoj proizvodnji („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 30/10, 17/2019) i pravilnicima donetim na osnovu Zakona - Pravilnik o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje („Sl. glasnik RS“, br. 095/2020) i Pravilnik o dokumentaciji koja se dostavlja ovlašćenoj kontrolnoj organizaciji radi izdavanja potvrde, kao i o uslovima i načinu prodaje organskih proizvoda („Sl. glasnik RS“, br. 88/16).

Zakonom o organskoj proizvodnji uređuje se proizvodnja poljoprivrednih i drugih proizvoda metodama organske proizvodnje, ciljevi, načela i metode organske proizvodnje, kontrola i sertifikacija, prerada, obeležavanje, skladištenje, prevoz, promet, uvoz i izvoz organskih proizvoda i druga pitanja od značaja za organsku proizvodnju. Odredbe Zakona odnose se na proizvode koji potiču iz svih faza organske proizvodnje - biljne i stočarske, uključujući i akvakulturu kada se proizvodi stavljaju u promet. Proizvodima organske proizvodnje ne smatraju se proizvodi dobijeni lovom divljih životinja i ribolovom. Sistem kontrole organskih proizvoda u Republici Srbiji uspostavljen je po ugledu na sistem kontrole propisan regulativama Evropske Unije, Uredbom Saveta EU 834/2007 i Uredbom Komisije EU 886/2008 (Council Regulation (EC) No 834/2007, Commission Regulation (EC) No 886/2008). U januaru 2021. godine navedene uredbe prestaju da važe i na snagu stupa nova Uredba Evropskog Parlamenta i Saveta o organskoj proizvodnji i obeležavanju organskih proizvoda (Regulation (EU) 2018/848) sa ciljem da se odgovori na rastuće zahteve i očekivanja potrošača.

Ključne reči: Organska proizvodnja, zakonski propisi Republike Srbije, regulativa EU

Uvod

Organska proizvodnja je integrisani sistem proizvodnje hrane visokog kvaliteta koji se zasniva na društveno prihvatljivim i ekonomski isplativim ekološkim principima. Principi organske proizvodnje su: 1. zdravlje, 2. ekologija, 3. pravičnost i 4. nega i briga. Organska proizvodnja podrazumeva holistički sistem

¹Univerzitet u Beogradu, Fakultet veterinarske medicine, Katedra za higijenu i tehnologiju namirnica animalnog porekla, Bulevar oslobođenja 18, Beograd, Srbija (mimica@vet.bg.ac.rs);

²Univerzitet u Beogradu, Fakultet veterinarske medicine, Centar za razvoj i međunarodnu saradnju, Bulevar oslobođenja 18, Beograd, Srbija;

³Univerzitet u Beogradu, Fakultet veterinarske medicine, Katedra za sudsku veterinarsku medicinu i zakonske propise, Bulevar oslobođenja 18, Beograd, Srbija.

upravljanja proizvodnjom hrane kojim se izbegava upotreba veštačkih đubriva, pesticida i genetski modifikovanih organizama, smanjuje zagađenje vode, vazduha i zemljišta i optimizuje zdravlje i produktivnost zajednica biljaka, životinja i ljudi (Komisija Codex Alimentarius). U poređenju sa konvencionalnom proizvodnjom, u organskoj proizvodnji poštovanje standarda i zakonske regulative pri kontroli svake faze proizvodnog ciklusa u stočarstvu doprinosi proizvodnji zdravstveno bezbednih proizvoda animalnog porekla, zaštiti životne sredine i razvoju socio-ekonomskih entiteta (Petrović i Rakonjac, 2017.). Prema podacima Republičkog Zavoda za statistiku 2019. godine u Srbiji je registrovano 6119 proizvođača organskih proizvoda na površini od 13 726 ha. Iste godine, organskom stočarskom proizvodnjom obuhvaćeno je 3556 grla goveda, 315 svinja, 6099 ovaca, 536 koza i 17 800 živine (Statistički godišnjak, 2020.).

Osnovni problem održivosti organske proizvodnje u našoj zemlji ogleda se u lošem ekonomskom položaju ruralne zajednice i depopulaciji sela. Veći deo organske proizvodnje namenjen je izvozu, uglavnom na tržište EU. Najviše se izvoze proizvodi niskog stepena prerade, zamrznuto i pasirano voće i sveže povrće.

Zbog niza administrativnih prepreka sa kojima se susreću proizvođači, organska proizvodnja u Republici Srbiji predstavlja neiskorišćeni potencijal. Oblast organske proizvodnje zahteva ulaganje većih sredstava i obezbeđivanje subvencija u cilju podsticaja ekološki održivog stočarstva i poljoprivredne proizvodnje, a na taj način ruralnog razvoja i napredka privrede.

Cilj ovog rada je prikaz zakonske regulative iz oblasti organske proizvodnje u Republici Srbiji i Evropskoj Uniji.

Zakonski propisi u oblasti organske proizvodnje u Republici Srbiji

Organska proizvodnja u Republici Srbiji je zakonski uređena i kontrolisana proizvodnja definisana Zakonom o organskoj proizvodnji („Sl. glasnik RS”, br. 30/10, 17/2019) i pravilnicima donetim na osnovu njega (Pravilnik o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje „Sl. glasnik RS” br. 095/2020, Pravilnik o dokumentaciji koja se dostavlja ovlašćenoj kontrolnoj organizaciji radi izdavanja potvrde, kao i o uslovima i načinu prodaje organskih proizvoda „Sl. glasnik RS”, br. 88/16).

Na osnovu Zakona, organska proizvodnja je definisana kao proizvodnja poljoprivrednih i drugih proizvoda koja se zasniva na primeni metoda organske proizvodnje u svim fazama proizvodnje, a koja isključuje upotrebu genetički modifikovanih organizama, proizvoda koji se sastoje ili su dobijeni od genetički modifikovanih organizama i upotrebu jonizujućeg zračenja. Organski proizvod je definisan zakonom kao proizvod sa znakom ili obeležjem kojim se označava da je proizveden u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji i propisima donetim na osnovu njega.

Zakonom se uređuje proizvodnja poljoprivrednih i drugih proizvoda metodama organske proizvodnje, ciljevi, načela i metode organske proizvodnje, kontrola i sertifikacija u ovoj vrsti proizvodnje, prerada, obeležavanje, skladištenje,

prevoz, promet, uvoz i izvoz organskih proizvoda i druga pitanja od značaja za organsku proizvodnju. Odredbe zakona odnose se na proizvode koji potiču iz svih faza organske proizvodnje-biljne i stočarske, uključujući i životinjsku akvakulturu, kada su ti proizvodi namenjeni prometu. Zakonom su obuhvaćeni primarni poljoprivredni proizvodi, prerađeni proizvodi koji se koriste kao hrana, hrana za životinje, seme, rasad, sadni materijal i kvasci koji se koriste kao hrana i hrana za životinje. Proizvodima organske proizvodnje ne smatraju se proizvodi dobijeni lovom divljih životinja i ribolovom.

Sistem kontrole organskih proizvoda u Republici Srbiji uspostavljen je po ugledu na sistem kontrole propisan normativnim aktima Evropske Unije - Uredba Saveta EU 834/2007 i Uredba Komisije EU 886/2008 (Council Regulation (EC) No. 834/07, Commission Regulation (EC) No. 889/08).

Pravilnikom o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje („Sl. glasnik RS”, br. 095/2020) bliže su propisani uslovi koje treba da ispuni kontrolna organizacija za obavljanje poslova kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji, metode organske biljne i stočarske proizvodnje, dužina trajanja perioda konverzije u biljnoj i stočarskoj proizvodnji, način vršenja kontrole u organskoj proizvodnji i mere koje ovlašćena kontrolna organizacija određuje u slučaju utvrđenih nepravilnosti u načinu obavljanja proizvodnje organskih proizvoda, sadržina i obrazac evidencije koju vodi ovlašćena kontrolna organizacija, kao i način vođenja te evidencije, sadržina i obrazac zbirne evidencije, tehnološki postupci prerade u organskoj proizvodnji, sastojci, aditivi i pomoćne supstance koje se koriste u preradi organskih proizvoda, način čišćenja i sredstva za čišćenje tehnoloških linija, izgled oznake i nacionalnog znaka organskih proizvoda, kao i način skladištenja i prevoza organskih proizvoda. Procesom sertifikacije, kontrole i monitoringa obezbeđuje se zdravstveno bezbedan i nutritivno vredan proizvod ujednačenog kvaliteta, proizveden metodama organske proizvodnje (Bošković, 2016.).

U skladu sa propisima, ovlašćene kontrolne organizacije od strane nadležnog Ministarstva su u obavezi da budu upisane u Registar privrednih subjekata, da poseduju akt o akreditaciji izdat od strane nadležnog akreditacionog tela RS u skladu sa odgovarajućim standardima (SRPS EN ISO/IEC 17065) i da ispunjavaju uslove u pogledu tehničke opremljenosti i kadrovske osposobljenosti. Spisak ovlašćenih kontrolnih organizacija utvrđuje Ministarstvo jednom godišnje i objavljuje u Službenom glasniku Republike Srbije.

Kontrola u organskoj proizvodnji podrazumeva punu fizičku kontrolu i kontrolu dokumentacije proizvođača. Kontrola se vrši najmanje jednom godišnje putem kontrolnih poseta, prevashodno najavljenih i po potrebi nenavljenih, u skladu sa planom kontrole za organsku proizvodnju. Može da se vrši i više puta godišnje, putem dodatnih kontrolnih poseta, na osnovu opšte procene rizika neusklađenosti sa pravilima organske proizvodnje za svakog proizvođača posebno i uzimajući u obzir rezultate prethodnih kontrola odnosno broj i težinu utvrđenih nepravilnosti i uočene poteškoće prilikom otklanjanja nepravilnosti, kvantitet i raznovrsnost proizvoda, kao i rizik od mešanja organskih proizvoda sa

proizvodima iz konvencionalne proizvodnje (Pravilnik o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje „Sl. glasnik RS”, br. 095/2020). O izvršenoj kontroli, kontrolna organizacija sastavlja pisani izveštaj koji potpisuje i proizvođač.

Inspekcijski nadzor nad primenom odredaba Zakona o organskoj proizvodnji i propisa donetih na osnovu njega vrši Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, preko inspektora za organsku proizvodnju („Sl. glasnik RS”, br. 30/10, 17/2019).

Pravilnikom o dokumentaciji koja se dostavlja ovlašćenoj kontrolnoj organizaciji radi izdavanja potvrde, kao i o uslovima i načinu prodaje organskih proizvoda („Sl. glasnik RS”, br. 88/16) bliže se propisuje dokumentacija u cilju izdavanja potvrde da je sertifikovani organski proizvod koji se uvozi proizveden u skladu sa Zakonom i propisima donetim na osnovu zakona, kao i uslovi i način prodaje upakovanih organskih proizvoda koji mogu da idu u promet zajedno sa proizvodima iz konvencionalne proizvodnje.

Najčešći nedostaci organske proizvodnje ogledaju se u većem angažovanju proizvođača, nedostatku sredstava za organsku proizvodnju (sredstva za zaštitu, đubriva, supstrata, semenskog/sadnog materijala na domaćem tržištu), lošoj infrastrukturi, udaljenosti od gradskog tržišta, većoj ceni proizvoda i slabijoj kupovnoj moći potrošača (Mirecki i sar., 2011.).

Regulativa EU u oblasti organske proizvodnje

Istorijski gledano prvi pravni akt (standard) za organsku proizvodnju je 1980. godine definisala Međunarodna federacija pokreta organske poljoprivrede (IFOAM). U Evropskoj Uniji organska poljoprivreda je prvi put uređena 1991. godine Uredbom Saveta (EC) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda i stavljanju van snage Uredbe (EEC) br. 2092/91 (Council Regulation (EC) No 834/2007 on organic production and labelling of organic products and repealing Regulation (EEC) No 2092/91).

Pravila Evropske unije (EU) o organskoj proizvodnji odnose se na poljoprivredne proizvode, uključujući akvakulturu i kvasac, kao i faze proizvodnog procesa od semena do finalno prerađene hrane. Postoje posebne odredbe koje pokrivaju širok spektar proizvoda kao što su seme i reproduktivni materijal poput reznica, rizoma itd. iz kojih se uzgajaju biljke ili usevi, živi proizvodi ili proizvodi koji ne zahtevaju dalju preradu, hrana za životinje, proizvodi sa više sastojaka ili prerađeni poljoprivredni proizvodi za upotrebu kao hrana. Prema propisima EU, proizvodima organske proizvodnje se ne smatraju proizvodi dobijeni lovom divljih životinja i ribolovom, ali obuhvataju žetvu divljih biljaka kada se poštuju određeni prirodni uslovi staništa. Posebna pravila postoje za vino i akvakulturu.

Uredba Saveta EU 834/2007 i Uredba Komisije EU 886/2008 (Council Regulation (EC) No 834/2007, Commission Regulation (EC) No 886/2008) prestaju da važe 1. januara 2021. godine stupanjem na snagu Uredbe EU 2018/848 Evropskog Parlamenta i Saveta o organskoj proizvodnji i označavanju organskih

proizvoda (Regulation (EU) 2018/848). Novom Uredbom se uspostavljaju načela i utvrđuju pravila organske proizvodnje, sertifikacija i upotreba oznaka, kao i pravila o kontrolama dodata pravilima utvrđenim Uredbom Evropskog Parlamenta i Saveta (EU) 2017/625 (Regulation (EU) 2017/625).

Cilj Uredbe je obezbeđenje visokog kvaliteta organskih proizvoda kroz kontrolu zasnovanu na proceni rizika i strogu kontrolu kontaminacije u lancu snabdevanja, usklađivanje pravila i postepeno ukidanje izuzetaka i odstupanja u odnosu na prethodnu Uredbu 834/2007 (Council Regulation (EC) No 834/2007).

Uredba 2018/848 će se primenjivati na proizvode kao što su so, pluta, pčelinji vosak, lišće vinove loze i palmina pulpa, a ista pravila primenjivaće se za sve proizvođače i proizvode. Prema istoj Uredbi poljoprivrednici ili proizvođači koji obavljaju delatnosti u određenom geografskom području moći će da se udruže i ostvare pravo na grupnu sertifikaciju proizvoda.

Prema Organizaciji za ekonomsku saradnju i razvoj (The Organisation for Economic Co-operation and Development - OECD) grupna sertifikacija je trenutno dozvoljena samo malim proizvođačima u zemljama u razvoju izvan EU.

Našom zakonskom regulativom grupna sertifikacija je regulisana i primenjiva (Pravilnik o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje „Sl. glasnik RS” br. 095/2020), a novom Uredbom EU 2018/848 (Regulation (EU) 2018/848) biće dozvoljena i u zemljama članicama EU, čime će se subjektima u organskoj proizvodnji smanjiti troškovi sertifikacije i inspekcije i olakšati pristup međunarodnom tržištu.

EU je sa „ekvivalentnim“ zemljama (Sjedinjene Američke Države, Australija, Kanada, Novi Zeland, Indija, Japan, Švajcarska, Argentina i dr.) uspostavila procedure za uvoz organskih proizvoda u saglasnosti sa standardima i propisima EU. Sertifikaciju organskih proizvoda ekvivalentnih država vrše kontrolna tela ovlašćena od strane državnih vlasti. U trećim zemljama postupak sertifikacije obavljaju kontrolna tela određena od strane Evropske Unije, odnosno nezavisna tela koja imenuje Evropska komisija sa ciljem da se osigura sledljivost proizvoda i kontrolne mere u skladu sa standardima i merama EU. Proizvođači trećih zemalja poštovaće pravila EU, čime će biti postignut ujednačen kvalitet organskih proizvoda.

Zaključak

Organska proizvodnja u svetu se brzo razvija usled povećanog interesovanja potrošača za organske proizvode i predstavlja jedan od aktuelnih oblika poljoprivredne proizvodnje, prisutne poslednjih nekoliko decenija.

Kao odgovor na izazove u razvoju organske proizvodnje i sa ciljem obezbeđivanja efikasnog pravnog okvira, EU je donela Uredbu Evropskog Parlamenta i Saveta o organskoj proizvodnji i obeležavanju organskih proizvoda (Regulation EU 2018/848). Nova Uredba (Regulation EU 2018/848) za cilj ima usaglašavanje pravila koja se odnose na plasiranje organskih proizvoda unutar zemalja EU i trećih zemalja. Pored primene istih pravila za sve proizvođače i

proizvode, Uredbom se obezbeđuje zdrava konkurencija, sprečavaju prevare i održava poverenje potrošača kroz pojednostavljena pravila proizvodnje i ojačan sistem kontrole (stroge mere u svim fazama proizvodnje, prerade, skladištenja i distribucije organskih proizvoda). Grupna sertifikacija će biti podsticaj za organsku proizvodnju i lakši plasman proizvoda malih proizvođača na međunarodno tržište.

Zbog novonastale situacije izazvane pandemijom COVID-19 na inicijativu zemalja Evropske Unije, Evropskog parlamenta i drugih zainteresovanih strana, Evropska komisija je predložila odlaganje primene ove Uredbe (EU 2018/848), do 1. januara 2022. godine.

Napomena

Istraživanja u ovom radu su deo projekta II 46009 i TP 31034 koje finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije.

Literatura

Bošković Dragana (2016). Kontrola i sertifikacija organske poljoprivredne proizvodnje, Ekonomija, teorija i praksa, IX, 2, 87-117.

Commission Regulation (EC) No. 889/08 laying down detailed rules for the implementation of Council Regulation (EC) No 834/2007 on organic production and labelling of organic products with regard to organic production, labelling and control.

Mirecki Nataša, Thomas Wehinger, Mark Jaklič et al. (2011). Priručnik za organsku proizvodnju za poljoprivredne proizvođače, Podgorica, Crna Gora, Izdavač: Biotehnički fakultet Podgorica. Dostupno: <http://www.fao.org/3/an443sr/an443sr00.pdf>.

Petrović Milun, Rakonjac Simeon (2017). Organska proizvodnja u stočarstvu, Agronomski fakultet u Čačku, Univerzitet u Kragujevcu.

Pravilnik o dokumentaciji koja se dostavlja ovlašćenoj kontrolnoj organizaciji radi izdavanja potvrde, kao i o uslovima i načinu prodaje organskih proizvoda („Sl. glasnik RS”, br. 88/16).

Pravilnik o izgledu oznake i nacionalnog znaka organskih proizvoda („Službeni glasnik RS”, br. 107/07, 26/09).

Pravilnik o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje („Sl. glasnik RS” br. 095/2020).

Statistički godišnjak (2020). Republički zavod za statistiku Dostupno: <https://www.stat.gov.rs/srcyrl/publikacije/publication/?p=12694>

Zakon o organskoj proizvodnji („Sl. glasnik RS”, br. 30/10, 17/2019).

REGULATIONS IN ORGANIC PRODUCTION-NATIONAL AND EU LEGISLATIVE

*Radoslava Savić Radovanović¹, Aleksandra Aleksić-Agelidis²
Jelena Aleksić Radojković³*

Abstract

Organic production in the Republic of Serbia is controlled production, officially regulated by the Law on Organic Production ("Official Gazette of the Republic of Serbia", No. 30/10, 17/2019) that provided the legal basis for the adoption of regulations - Rulebook on control and certification in organic production and methods of organic production ("Official Gazette of RS", No. 095/2020) and the Rulebook on documentation submitting for certificate issuance by the authorized organization and organic products trading requirements ("Official Gazette of RS", No. 88/16). The Law on Organic Production regulates the production of agricultural and other products, goals, principles and methods of organic production and control, certification, processing, labeling, storage, transport, trade, import and export of organic products as well as other issues of importance for organic production. The provisions of the Act are applied to products originating from all stages of organic production - plant and livestock, including aquaculture products for market. Organic products are not considered to be products obtained by hunting and fishery. The system of organic products control in the Republic of Serbia was established in accordance to the European Union regulations- Council Regulation (EC) No 834/2007, Commission Regulation (EC) No 886/2008). On January 2021, these regulations will expire. The new Regulation of the European Parliament and the Council on organic production and labeling of organic products (Regulation (EU) 2018/848) will enter into force in order to respond to growing consumers demands and expectations.

Key words: Organic production, Republic of Serbia regulations, EU regulations

¹University of Belgrade, Faculty of Veterinary Medicine, Department of Food Hygiene and Technology, Bulevar oslobođenja 18, Belgrade, Serbia (mimica@vet.bg.ac.rs)

²University of Belgrade, Faculty of Veterinary Medicine, Development and International Relations Office, Bulevar oslobođenja 18, Belgrade, Serbia

³University of Belgrade, Faculty of Veterinary Medicine, Department of Forensic Veterinary Medicine and Legislation, Bulevar oslobođenja 18, Belgrade, Serbia.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

63(082)
606:63(082)

САВЕТОВАЊЕ о биотехнологији са међународним учешћем (26 ; 2021 ; Чачак)

Zbornik radova / XXVI savetovanje o biotehnologiji sa međunarodnim učešćem, Čačak, 12-13. mart 2021. godine ; [organizator] Univerzitet u Kragujevcu, Agronomski fakultet u Čačku. - Čačak : Univerzitet u Kragujevcu, Agronomski fakultet, 2021 (Beograd : Birograf Comp). - 508 str. : ilustr. ; 25 cm

Radovi na srp. i engl. jeziku. - Na vrhu nasl. str.: University of Kragujevac, Faculty of Agronomy Cacak. - Tiraž 100. - Bibliografija uz svaki rad.

ISBN 978-86-87611-80-1

- а) Пољопривреда – Зборници
- б) Биотехнологија – Зборници

COBISS.SR-ID 33682953

[DOI:10.46793/SBT26](https://doi.org/10.46793/SBT26)